

Archiv bezpečnostních složek

Specializované archivy
Bezpečnostní archivy
Soukromé archivy

Archiv bezpečnostních složek

www.abscr.cz

ABS spravuje
769 archivních souborů
17 336,71 bm

Siwecova 2, Praha 3 – Žižkov

Kanice (u Brna)

Na Struze 3, Praha 1

Archiv bezpečnostních složek (ABS)

- zřízen dle zákona 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů
- správním úřadem
 - řízený Ústavem pro studium totalitních režimů
 - spravuje archivní fondy a sbírky vzniklé z činnosti bezpečnostních složek, Komunistické strany Československa a organizací Národní fronty, působících v těchto složkách
- **NENÍ** bezpečnostním archivem
 - je zřízen na základě zákona, nemá tedy zřizovatele
 - nemá ve svých fondech utajované skutečnosti

Archiv bezpečnostních složek

- spravuje archivní fondy a sbírky z doby nesvobody a z období komunistické totalitní moci
 - evidenční a registrační pomůcky, archivní fondy i jednotlivé archiválie vzniklé z činnosti bezpečnostních složek z období **od 4. dubna 1945 do 15. února 1990**
 - ✦ převzaty od
 - Ministerstva vnitra
 - Ministerstva obrany včetně Vojenského zpravodajství
 - Ministerstva spravedlnosti
 - Bezpečnostní informační služby
 - Úřadu pro zahraniční styky a informace

Archiv bezpečnostních složek

- původci fondů ABS
 - ✦ Federální, unitární a republikové ministerstvo vnitra a jejich útvary
 - ✦ Státní bezpečnost
(včetně civilní rozvědky a Vojenské kontrarozvědky)
 - ✦ Veřejná bezpečnost
 - ✦ Zpravodajská správa Generálního štábu
(vojenská rozvědka)
 - ✦ Pohraniční a Vnitřní stráž
 - ✦ Odbor vnitřní ochrany Správy Sboru nápravné výchovy

Archiv bezpečnostních složek

- zpřístupňuje a zveřejňuje dokumenty a archiválie podle zákona o zpřístupňování svazků vzniklých činnostmi bývalé StB
- umožňuje nahlížení do archiválií podle zákona o archivnictví a spisové službě
- poskytuje nezbytnou pomoc a informace státním orgánům příslušným k bezpečnostnímu řízení, popř. k šetření podle zákona o ochraně utajovaných informací, zpravodajským službám ČR k plnění jejich úkolů a orgánům činným v trestním řízení
- vyhledává dokumenty pro potřeby úřadů, právnických a fyzických osob, pořizuje jejich opisy a kopie
- plní na úseku archivnictví úkoly vyplývající z mezinárodních smluv
- přijímá za Českou republiku nabídky ke koupi, k darování a úschově archiválií a uzavírá za Českou republiku příslušné smlouvy
- provádí vědeckou a výzkumnou činnost v oblasti archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných vědních oborů
- vykonává vydavatelskou a publikační činnost v oboru archivnictví a výkonu spisové služby, dějin správy, pomocných věd historických a historie

Z těchto pomůcek si může badatel objednat archiválie ke studiu na adrese badatelske.zadosti@abs-cr.cz.

- A. [Studijní ústav MV](#)
- B. [Archivní fondy řídicích a organizačních útvarů ministerstva vnitra a FMV](#)
- C. [Archivní fondy centrálních výkonných a funkčních útvarů ministerstva vnitra a FMV](#)
- D. [Archivní fondy útvarů Pohraniční a Vnitřní stráže](#)
- E. [Archivní fondy Zpravodajské správy Generálního štábu](#)
- F. [Archivní fondy ministerstva vnitra České socialistické republiky](#)
- G. [Archivní fondy teritoriálních útvarů SNB a StB](#)
- H. [Archivní fondy teritoriálních útvarů SNB a VB](#)
 - I. [Archivní fondy teritoriálních útvarů VKR](#)
- J. [Vězeňství a tábory nucených prací](#)
- K. [Svazková agenda](#)
- L. [Personální spisy příslušníků a zaměstnanců](#)
- M. [Školství](#)
- N. [Sbírky](#)

Česky English

[O NÁS](#) | [PRO VEŘEJNOST](#) | [FONDY A POMŮCKY](#) | [PUBLIKACE A DOKUMENTY](#) | [ODKAZY](#) | [KONTAKTY](#)

Jak žádat o archiválie ?

Průvodce po fondech a sbírkách

Seznam útvarů StB

Vysvětlivky a zkratky

Směrnice a rozkazy

Dokumenty

Archivní pomůcky

Vyhledávání

Svazky I. správy SNB

Svazky II. správy SNB

Svazky III. správy SNB

Svazky S-StB KS SNB

Vyšetřovací spisy

Svazky ZS GŠ ČSLA

Personální spisy

Archiv bezpečnostních složek » Fondy a pomůcky » Evidenční záznamy podle § 7 zákona č. 107/2002 Sb.

Evidenční záznamy podle § 7 zákona č. 107/2002 Sb.

Vážení badatelé,

za účelem co nejširšího odhalování praxe komunistického režimu při potlačování politických práv a svobod vykonávaných prostřednictvím tajných represivních složek totalitního režimu Archiv bezpečnostních složek zpřístupňuje pronásledovaným osobám dokumenty o jejich pronásledování a zveřejňuje údaje o vykonavatelích tohoto pronásledování a jejich činnosti.

Pokud zvolíte tuto formu vyhledávání, můžete pracovat s evidenčními záznamy spolupracovníků bývalé Státní bezpečnosti, včetně Hlavní správy rozvědky, Vojenské kontrarozvědky a Odboru vnitřní ochrany Sboru nápravnej výchovy Ministerstva spravedlnosti ČR. Zveřejněním těchto evidenčních podkladů naplňuje Archiv zákon č. 181/2007 Sb., resp. zákon č. 107/2002 Sb. Podklady jsou zveřejňovány v aktualizované podobě, vycházející z podkladů předaných k 1. únoru 2008 Ministerstvem vnitra ČR, Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem spravedlnosti ČR. Pod pojemem „spolupracovník“ tento zákon rozumí osobu, o které byl kdykoliv v období od 25. února 1948 do 15. února 1990 evidován bezpečnostní složkou svazek kategorie rezident, agent, informátor, držitel propůjčeného bytu nebo držitel konspiračního bytu a dále v případě Hlavní správy rozvědky ideový spolupracovník, důvěrník a důvěrný styk. Jako další podmínku zákon určuje, že takto mohou být zveřejňovány pouze osoby, nejedná-li se o cizince.

Poznámka: O nahlížení do archivních materiálů vztahujících se k cizím státním příslušníkům je možné žádat dle návodu uvedeného v části [Jak žádat o archiválie](#). Pokud na ně nebyl např. z popudu nějaké zpravodajské služby ČR aplikován § 15 zákona č. 181/2007 Sb., bude Vám dokument předložen ke studiu.

Vyhledávání v evidenčních záznamech MV

Vyhledávání v evidenčních podkladech, převzatých Archivem bezpečnostních složek od Ministerstva vnitra ČR, Vám usnadní tento formulář:

Příjmení:
Jméno:
Datum narození (dd.mm.rrrr):
Krycí jméno:
Registrační číslo:

Vyhledat

Kancelář ředitelky Archivu

1. Oddělení archivních fondů operativních svazků a vyšetřovacích spisů

2. Oddělení archivních fondů Federálního ministerstva vnitra

3. Oddělení archivních fondů MV ČSR, StB a vojsk MV

4. Oddělení agendy zákona č. 262/2011 Sb. o účastnících odboje a odporu proti komunismu

5. Oddělení digitalizace a ochrany archiválií

6. Oddělení informačních technologií a evidencí

7. Oddělení ekonomiky a provozu

Archiv bezpečnostních složek

vydává:

Sborník ABS

sborníky a kolektivní monografie

Specializované archivy

- samostatná a různorodá skupina archivů
 - vznik a vývoj velmi individuální, téměř bez společných rysů
 - archivy s bohatou tradicí, archivy zřizované díky mimořádné činnosti svého zřizovatele, archivy se zvláštní péčí o dokumenty, archivy s utajovanými dokumenty
 - pečují o archiválie vzniklé
 - ✦ z činnosti institucí, které je zřídily a spravují, a s činností jejich předchůdců, popřípadě i o další archiválie, je-li to účelné
 - pokud existovaly před rokem 1954, včleněny do archivní sítě jako **Zvláštní archivy** a k nim připojeny další nově vzniklé
 - po roce 1974 nazvány **Archivy zvláštního významu**
 - po roce 2004 patří do kategorie **Specializovaných archivů**
- nelze obecně charakterizovat hlavní typy fondů
 - tematické rozpětí
 - velké množství fondů prvořadě důležitosti

Specializované archivy

- specializované archivy mohou zřizovat
 - organizační složky státu, bezpečnostní sbory, zpravodajské služby České republiky, státní příspěvkové organizace, státní podniky, vysoké školy, školy, Všeobecná pojišťovna ČR, veřejné výzkumné instituce s výjimkou těch, u kterých plní funkci zřizovatele Akademie věd ČR, a právnické osoby zřízené zákonem
 - do péče specializovaného archivu náleží archiválie vzniklé z činnosti jeho zřizovatele nebo z činnosti jeho právních předchůdců a archiválie získané darem či koupí
 - pro svoji působnost musí být specializovanému archivu udělena akreditace

Specializované archivy

- dohlíží na výkon spisové služby u svého zřizovatele (s výjimkou NFA)
- provádějí výběr archiválií ve skartačním řízení u původců, u nichž dohlíží na výkon spisové služby
- provádějí výběr archiválií mimo skartační řízení z dokumentů nabídnutých zřizovateli darem, ke koupi nebo do úschovy a z dokumentů vlastníků, kteří o to požádají
- vedou evidenci těchto archiválií
- vyhledávají v archiváliích náležejících do jeho péče pro potřeby správních úřadů a ostatních organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických a fyzických osob, pořizují z nich výpisy, opisy, kopie
- umožňují nahlížet do archiválií náležejících do jeho péče
- pečují o převzaté archiválie
- na požádání předkládají NA nebo SOA protokoly o skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení

Specializované archivy

- provádějí vědeckou, výzkumnou, vydavatelskou a publikační činnost v oblasti archivnictví a PVH
- zřizují specializovanou knihovnu
- provádějí prověrku fyzického stavu AKP a NKP
- podílí se na celostátním soupisu archiválií
- provádějí inventuru archiválií vyhlášenou MV
- zajišťují konzervaci a restaurování archiválií
- plní odborné úkoly uložené mu zřizovatelem

Specializované archivy

- Archiv Kanceláře prezidenta republiky
- Archiv Pražského hradu
- Archiv Poslanecké sněmovny
- Archiv Senátu
- Archiv Ministerstva zahraničních věcí
- Archiv Národního bezpečnostního úřadu
- Archiv České národní banky
- Ústřední archiv zeměměřičství a katastru
- Archiv DIAMO

Specializované archivy

- Vojenský historický archiv
- Archiv Českého rozhlasu
- Archiv České televize
- Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i.
- Archiv Národního muzea
- Literární archiv Památníku národního písemnictví
- Archiv Národní galerie
- Archiv Moravské galerie v Brně
- Archiv Národní knihovny ČR
- Archiv Národního technického muzea
- Národní filmový archiv

Specializované archivy

- Ústav dějin univerzity Karlovy – Archiv univerzity Karlovy
- Archiv Masarykovy univerzity
- Archiv Českého vysokého učení technického
- Archiv Vysokého učení technického v Brně
- Archiv Univerzity Hradec Králové
- Archiv Univerzity Palackého v Olomouci
- Archiv Slezské univerzity v Opavě
- Archiv Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava
- Archiv Mendelovy univerzity v Brně
- Archiv Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně
- Archiv Akademie výtvarných umění

Bezpečnostní archivy

- bezpečnostní archivy mohou zřizovat
 - ministerstva vnitra, obrany, zahraničních věcí, Národní bezpečnostní úřad, bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ČR
 - provádějí výběr archiválií ve skartačním řízení u dokumentů vzniklých z činnosti jejich zřizovatele a také u těch, u nichž nebyl dosud zrušen stupeň utajení
 - vedou v základní evidenci NAD všechny archivní fondy a sbírky, náležející do jejich péče, údaje o archiváliích, které obsahují utajované informace se nepředávají do druhotné evidence NAD
 - bezpečnostní archivy vyjma bezpečnostního archivu bezpečnostního sboru a zpravodajské služby, provádějí inventuru archiválií vyhlášenou MV
 - v případě zrušení stupně utajení u archiválií náležejících do jejich péče (vyjma bezpečnostního archivu bezpečnostního sboru a zpravodajské služby) převede bezpečnostní archiv tyto archiválie buď do specializovaného archivu svého zřizovatele nebo do NA

Bezpečnostní archivy

- bezpečnostní sbory a zpravodajské služby mohou odepřít nahlížení, poskytování kopií, opisů a výpisů z archiválií u nichž byl zrušen stupeň utajení, ale obsahují informace i nadále důležité pro ochranu ústavního zřízení, bezpečnost a obranu státu apod.
- bezpečnostní archivy vyhledávají v archiváliích náležejících do jejich péče pro potřeby správních úřadů a ostatních organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických a fyzických osob, pořizuje z nich výpisy, opisy, kopie a umožňuje nahlížet do těchto archiválií
- pro svoji působnost musí mít bezpečnostní archivy udělenou akreditaci

Bezpečnostní archivy

- Archiv Ministerstva vnitra České republiky
- Archiv Úřadu pro zahraniční styky a informace
- Archiv Policie České republiky
- Archiv Národního bezpečnostního úřadu
- Archiv Bezpečnostní informační služby
- Archiv Vojenského zpravodajství

Soukromé archivy

- zřizovatelem může být fyzická nebo právnická osoba
- mohou působit jen v případě, že jim byla udělena akreditace, díky níž:
 - vzniká zřizovateli nárok na poskytnutí bezplatné odborné pomoci ze strany NA nebo SOA
 - vzniká zřizovateli nárok na poskytnutí jednorázového ročního státního příspěvku na provoz soukromého archivu
- soukromý archiv
 - vede evidenci archiválií dle zákona
 - umožňuje za podmínek uvedených v zákoně nahlížení do archiválií náležejících do jeho péče
 - předkládá NA nebo SOA skartační návrhy k posouzení a provedení výběru archiválií
 - pečuje o archiválie svého zřizovatele a jeho právních předchůdců
 - pečuje o archiválie jiných právnických nebo fyzických osob, které mají v soukromém archivu na základě smlouvy uloženy svoje archiválie
 - provádí prověrku fyzického stavu AKP a NKP
 - podílí se na sestavování celostátních soupisů archiválií
 - provádí inventuru vyhlášenou MV

Soukromé archivy

- Archiv ArcelorMittal Ostrava, a. s.
- Archiv OKD, a. s.
- Archiv společnosti Sokolovská uhelná
- Archiv společnosti Škoda Auto
- Archiv Vítkovice, a. s.
- Ústřední archiv společnosti Plzeňský Prazdroj, a. s.

Soukromé archivy

- Všeodborový archiv ČMKOS
- Archiv Židovského muzea v Praze
- Archiv České strany sociálně demokratické
- Archiv Centra hasičského hnutí, Příbryslav
- Archiv Biskupství brněnského

Informace o zrušených archivech

- **Podnikové archivy**

- zřízeny podle zákona č. 97/1974 Sb. a Vyhlášky MV ČSR č. 118/1974 Sb., o podnikových archivech
 - ✦ odborná zařízení, zřizovaná a spravovaná státními hospodářskými organizacemi, ústředně řízenými rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi, peněžními a pojišťovacími organizacemi, výrobními a spotřebními družstevními podniky zřízenými vyššími družstevními organizacemi, výjimečně i národními výbory
 - ✦ uchovávaly písemnosti z období před znárodněním, zachycující působnost soukromých firem, akciových společností, koncernů, státních a jiných podniků, ale také písemné pozůstalosti, archiválie zaměstnaneckých spolků apod. a po znárodnění, ROH, SČSP, tělovýchovné organizace apod.

Informace o zrušených archivech

- v 80. letech 20. století 933 podnikových archivů, např.:
 - ✦ Ústřední archiv České státní pojišťovny v Praze
 - ✦ Podnikový archiv Československé obchodní banky, a. s., Praha
 - ✦ Podnikový archiv ČKD Praha, o. p., Praha
 - ✦ Podnikový archiv Jihočeských pivovarů, k. p., České Budějovice
 - ✦ Podnikový archiv Škoda, k. p. , Plzeň
 - ✦ Podnikový archiv Zbrojovky Brno, k. p., Brno
 - ✦ Podnikový archiv Svitú, o. p., Gottwaldov
- v NA a SOA instruktoři pro podnikové archivy
- zrušeny zákonem č. 499/2004 sb.
- archivní soubory bývalých podnikových archivů byly převzaty NA a SOA